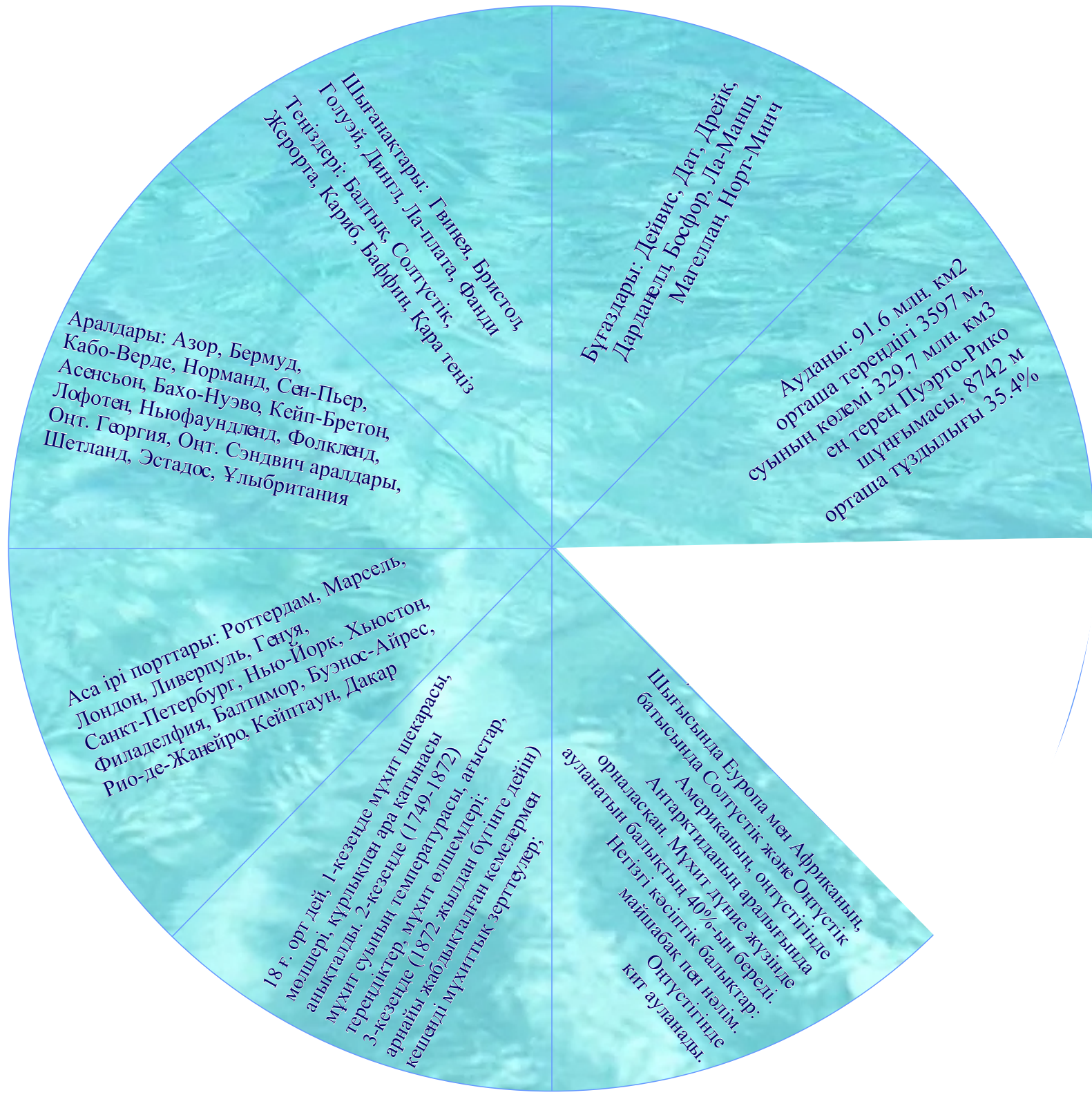

Атлант
МҰХИТЫ

Тынық
мұхиты

Су асты өсімдіктерінің
ірі жасыл, танымал қызыл балдыр,
Маржан рифтері. Балықтың 2-3 мың түрі,
малюсканың 6 мың түрі бар.
Теңіз кірпілері, семсеқұйрықтар,
лосось түрлері. Теңіз мысығы,
догонь, теңіз қамасы.

Ауданы: 179,7 млн км²,
орта тереңдігі 3984 м, көлемі 723,7 млн км³
әлем мұхиттарының ішінде ең терең жері
10994 м (Мариана шұңғымасы).
су массасының температурасы 3—5 °C,
ал тұздылығы 33,8—34,7 ‰

Батысында Еуразия мен Аустралия,
шығысында Солтүстік және Оңтүстік
Америка, оңтүстігінде Антарктида
құрлықтарымен шекаралас.

28 қараша 1520 жылы Фернан Магеллан
алғаш болып мұхитқа шықты. Ол Отты Жер
архипелагынан Филиппин аралдарына дейін
3 ай 20 күнде мұхитты кесіп өтті. Осы уақыт
бойы ауа райы бір қалыпты тынық болды,
мұхитты Тынық мұхит деп атады.

Пайдалы қазбалары:
мұнай, газ, қалайы, циркон,
ильменит, темір, марганец,
никель, мыс, кобальт, метан.

Теңіздері: Беринг, Охот, Ява,
Сұлу, Сулавеси, Бале, Флорес,
Саву, Банда, Серам, Хальмахаре,
Коралл, Фиджи, Тасман, Амундсена,
Беллинсгаузен, Панама, т.б.

Бұғаздары: Басс, Зонд, Корея,
Лаперуз, Магеллан, Макасар,
Невельской, Сингапур, Татар,
Торрес, Цугару.
Шығанақтары: Анибар, Калифорния,
Манила, Сан-Франциско

Аралдары: Жана Гвинея, Калимантан,
Командор аралдары, Жалон аралдары,
Бисмарк архипелагы, Луайоте аралдары,
Чили архипелагы және т.б.

Үнді
МҰХИТЫ

Ауданы: 76,17 млн. км²,
көлемі 282,6 млн. км³,
орташа тереңдігі 3711 м,
ең терең жері 7729 м
(Зонд шұңғымасы).

Көпшілік бөлігі оңтүстік жарты шарда,
Азия, Африка, Австралия және Антарктида
құрлықтарының аралығында.

Теңіздері: Қызыл, Арабия, Андаман,
Тимор, Арафур. т.б.
Шығанақтары: Аден, Парсы, Оман, Бенгал,
Карпентария, Үлкен Австралия, Сент-Винсент, т.б.
Аралдары: Малагаскар, Шри-Ланка,
Сокотра, Занзибар, Мафия, Пемба, Крозе,
Принс Эдуард, Комор, Амирант, Сейшель,
Маскарен, Мальдив, Лаккадив, Чагос,
Кокос, Андаман, т.б.

Үнді мұхиты жөніндегі мәліметтер
Васко да Гаманың жүзген уақытынан
бері жинала басталды. XVIII ғасырдың
соңында ағылшын теңізшісі Джеймс Кук
тереңдігін алғаш рет өлшеген.

Өсімдіктері: қызыл және
қоңыр балдырлар,
диатом балдырлары
Фауна: губкалар, құрттар, крабтар, ұлулар,
конепода шаяндары, канат аяқты ұлулар,
медузалар, ұшар балық, тунец, желкен балық,
түрлі акулалар, теңіз жыландары, теңіз тасбақасы,
кит, ескек аяқтылар, құстардан альбатрос,
фрегат пингвині.

порттары: Аден, Бомбей, Мадрас,
Карачи, Читтагонг, Коломбо, Рас-Таннура,
Харк, Бөндер-Махшехр, Басра, Фао,
Мина-Әл-Ахмади, Дар-Әс-Салам,
Фримантал, Дурбан, Янгон, Могадишо, т.б.

Бас, Зонд, Мозамбик, Ормуз, Торрес,
Бұғаздары: Бабаб өл-Мандеб,

Солтүстік мұзды мұхиты

